

Ensenyament en valencià, tres anys d'experiències

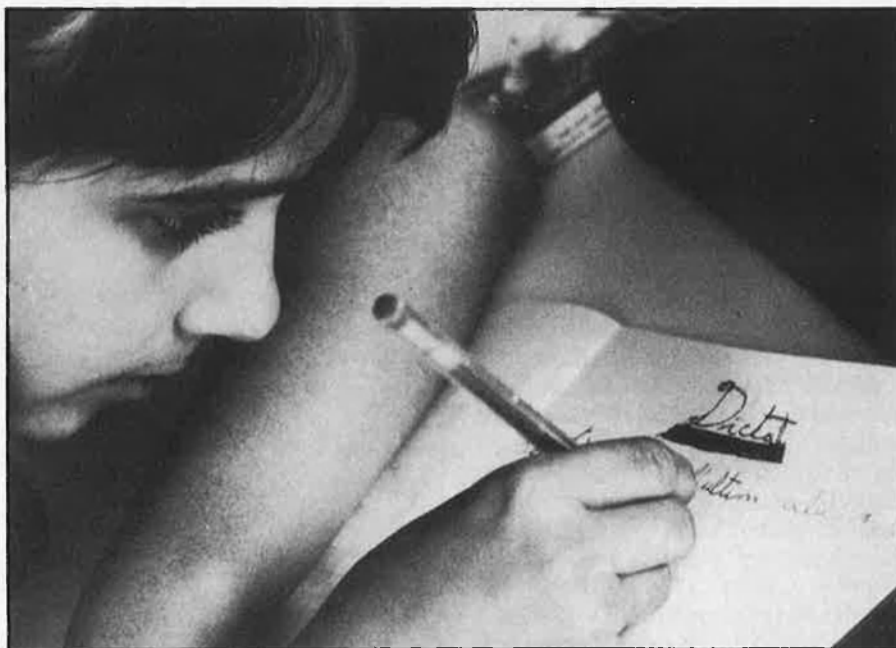
Més de tres anys d'experimentació d'ensenyament en valencià han donat com a resultat un nombre de xifres i opinions que ens acosten a l'estat en què es troba ara mateix.

Víctor Mansanet

El curs escolar que acaba de finalitzar ha tancat el termini que la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià fixa per a la introducció del català als diferents àmbits de l'administració autonòmica. Aquest període ha tingut efectes contradictoris, a l'ensenyament, cosa en què coincideixen la majoria dels sectors implicats en la normalització lingüística. Els avanços experimentats no han impedit, encara, que molts sectors socials i la mateixa administració continuen considerant la nostra llengua «una relíquia cultural», segons expressió de Vicent Pitarch.

Evolució de l'ensenyament

La situació de partida d'aquest procés d'introducció del català a l'escola és difícil. Al curs 1983-84 foren contractats 331 professors especialistes de valencià, en funcions de professors extraplantilla, als centres de 16 i més unitats, i en Ensenyaments Mitjans en van ser 230, als quals s'afegiren 14 interins del Pla Experimental de 1979. Així, de vuit escoles que hi havia en començar el procés, en el curs 1983-84, es passà a 106 en el 85-86, 145 al curs següent i 168 en el 87-88. Això suposa, ara mateix, un total de més de 13.000 infants que estudien les diverses matèries i realitzen les activitats escolars en valencià, d'acord amb les dades que han facilitat a EL

El valencià, llengua vehicular a diferents escoles.

Mapa comarcal del nombre d'escoles que han iniciat l'ensenyament en valencià*

* Segons fullet publicat enguany pel Servei d'Ensenyament del Valencià de la Conselleria de Cultura.

TEMPS la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

A BUP i FP, l'ensenyament en valencià en totes les *línies* o matèries curriculars, segons els Serveis Territorials de Castelló, València i Alacant, en relació al curs 1987-88, es limita a 19 centres, i 80 centres més amb algunes assignatures, la qual cosa afecta, tot plegat, 30.762 estudiants d'Ensenyaments Mitjans, sense que les fonts consultades hagen precisat la quantitat d'alumnes que pertoca als 19 centres primers. Pel que fa al reciclatge del professorat, s'ha donat una relació inversa, ja que durant el curs 1983-84 van assistir als cursos corresponents uns 35.000 alumnes, entre diplomats i llicenciats, i al llarg del curs que acaba de finalitzar han estat 14.887 professors que han acudit als 490 cursos programats, cosa que es comprèn si es té en compte l'expectativa de treball que va crear la primera oferta pública d'ocupació en aquesta especialitat.

L'àrea d'experiències

Un dels trets més importants del procés és la regulació de l'ensenyament en valencià de l'àrea d'experiències al Cicle Mitjà de l'EGB, mesura que inten-

ta entre altres objectius arrelar el sistema educatiu a l'entorn immediat de l'alumne. Aquest avanç, però, és aturat en entrar en vigor l'ordre de 31 de gener de 1987, que situa el valencià dins d'una dinàmica de voluntariat. El Consell Escolar Valencià manifesta en el seu informe anual de 1987 que l'ordre «varia el sentit inicial d'ordenació del currículum escolar», ja que la voluntariat que s'hi estableix «no s'emmarca en l'àmbit d'accions positives que lògicament recomana el procés de recuperació i dignificació del valencià». Per al Consell Escolar, aquesta norma produeix «anomalies i disfuncions en l'àmbit acadèmic per la complicació organitzativa que suposa que cada alumne trie la seua possibilitat de rebre una educació en valencià o en castellà». Conseqüència d'això ha estat la polèmica suscitada a causa de la regulació de les ajudes i subvencions destinades a atendre les necessitats de transport i menjador d'aquells alumnes que s'han de desplaçar fora del seu districte escolar per rebre l'ensenyament en valencià. En el curs 1987-88, hi ha hagut 445 peticions de desplaçament (40 a Alacant, 128 a Castelló i 277 a València), segons han manifestat a EL TEMPS tècnics de la Conselleria d'Educació.

Acte de voluntarisme

Diferents professors de valencià, amb representació sindical, han estat consultats per EL TEMPS per copsar una opinió sobre el procés de valencianització escolar que està portant a terme l'administració autonòmica. Així, Pere Beneyto, de CCOO denuncia «les concessions electoralistes que ha fet la Conselleria en elaborar les ordres del 17 i 31 de gener de 1987, que retallen la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, la qual cosa suposa un punt d'inflexió en el procés». D'altra banda, Jaume Muñoz, dirigent del STE-PV, afirma que «hi ha hagut una paralització en l'àrea d'experiències i això impedeix que es compleisca la Llei d'Ús i Ensenyament. La conselleria —continua dient— ha perdut sensibilitat en aquesta qüestió». Una de les principals preocupacions d'aquest sindicat és augmentar les línies de valencià.

Per a la CNT, «la situació resulta preocupant perquè s'està caient en el voluntarisme i també perquè l'administració, en comptes de potenciar pretén traspasar totes les deficiències de les escoles en castellà a les de valencià». Aquest sindicat acusa la conselleria de provocar el caos en el reciclatge dels professors. □

ÒMNIUM CULTURAL, OBRA CULTURAL BALEAR I ACCIÓ CULTURAL DEL PV

Objectiu: la superestructura cultural

El dissabte 2 de juliol, els càrrecs directius de les tres màximes entitats culturals del nostre àmbit lingüístic i cultural es reuniren a València en sessió de treball.

Sessió de treball de les entitats culturals més importants del nostre àmbit lingüístic.

Paula Cebrian

Durant el cap de setmana passat es van reunir a València els directius de les tres institucions culturals, de caràcter civil, més importants dels Països Catalans: Òmnium Cultural, Obra Cultural Balear i Acció Cultural del País Valencià, que enguany celebra el desè aniversari. Els responsables més visibles d'aquestes tres entitats, que agrupen un total de 50.000 socis i representen la força associada més nombrosa de les llengües minoritzades europees, abordaren diversos temes de l'actualitat lingüística i cultural i aprovaren cinc punts en sessió de treball.

En primer lloc, decidiren la constitució d'una federació entre les tres associacions, ubicada socialment a Mallorca i amb objectius internacionals. Aquesta superestructura, a banda de la

projecció sobre Europa, gestionaria l'obtenció de recursos pressupostaris per a la protecció de les llengües minoritzades.

El segon punt acordat a València destacava la intenció d'adreçar-se al president del govern valencià per donar suport al manifest d'Obra Cultural Balear, a través del qual les Balears rebrien els senyals de RTVV sempre que aquest canal utilitze exclusivament el català com a vehicle lingüístic. Després, els reunits acordaren fer una invitació als seus socis i simpatitzants per a la Festa de les Lletres Catalanes de la Nit de Santa Llúcia, que enguany se celebrarà a Perpinyà el 10 de desembre, i demanar a la corporació catalana de TV3 que les emissions es facen via satèl·lit, a fi de millorar-ne la difusió. I, finalment, col·laborar i estimular el procés d'homologació dels cursos de català per a adults, impartits en els Països Catalans. □